

در ذهن نفرت ۱ تا ۱۰۰۰ کنکور چه می‌گذرد؟

ابوالفضل مظاهری
دبیر گروه دانشگاه

کنکور و به دنبال آن تحصیل دانشگاه در زندگی بسیاری از ما تاثیر ویژه‌ای داشته است؛ از رشته تحصیلی و دانشگاه و شهر محل تحصیل که گاه به امید آینده شغلی بهتر ما را به مهاجرتی کوتاه یا بلندمدت وادار کرده گرفته تا اتفاقات مختلفی که در ایام دانشجویی، نگاه ما به زندگی را تغییر می‌دهد و آینده متفاوتی نسبت به آنچه در دوره نوجوانی متصور بودیم می‌سازد. همین امید باعث شده تا کنکور - این ابرچالش سال‌های

شیرین نوجوانی - به دروازه خوشبختی تبدیل شود و همه جوانب زندگی را به خودش معطوف کند. آزمون چهارساعته‌ای توام با استرس و نگرانی - که البته به لطف تغییرات چند سال اخیر با حساسیتی کمی کمتر از گذشته - هر دقیقه‌اش بسان سالی آینده را تعیین می‌کند. خروجی آن عددی است که شانس بخت آزمایی در گردهن دانشگاه‌ها و رشته‌هاست. آنها که رشته بهتری کسب کرده‌اند شانس‌های بیشتری هم دارند. هرچه ارقام رتبه طولانی‌تر، شانس هم کمتر! با این حال اینکه بهترین‌ها در کنکور چگونه تصمیم می‌گیرند را می‌توان از جوانب دیگری هم دید. اینکه چه کسانی توانستند به رتبه‌های برتر برسند هم مهم هست. همه این موارد بدون شک

نتیجه سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های خواسته و ناخواسته‌ای که در سال‌های گذشته بر فضای آموزش عالی گذشته است. از این زاویه اگر نگاه کنیم، مروری بر وضعیت و انتخاب‌های نفرت برتر کنکور می‌تواند برای اهل فن مهم و جواب باشد. اطلاعات مورد بررسی «فرهیختگان» در این گزارش مربوط به حدود پنج هزار نفر نخست آزمون سراسری سال ۱۴۰۱ است. سالی که حدود ۲،۵ درصد پذیرفته‌شدگان زیر هزار در پنج گروه برتر کنکور خواسته یا نخواست به دانشگاه رفتند. برخی احتمالاً برای کسب نتیجه بهتر صبر پیشه کردند و انتخاب رشته نکرده‌اند، شاید برخی نتیجه حاصل از

یک سوم رتبه برترهای کنکور اهل تهران هستند

قریب به یک سوم رتبه‌های برتر پنج گروه آموزشی مربوط به استان تهران است. حدود ۸۸ درصد از برترین‌های تهرانی هم ساکن شهر تهران هستند. این نسبت در مقیاس کشوری حدود ۳۰ درصد است؛ به این معنی که حدود ۳۰ درصدی از رتبه‌های برتر به شهر تهران متعلق دارد. در بین شهرستان‌های استان تهران هم شهرستان ری با ۵۱ نفر، شمیرانات با ۲۹ نفر، شهریار با ۲۴ نفر، رباط‌کریم با ۱۸ نفر، اسلامشهر ۱۳ نفر، ورامین ۹ نفر، بهارستان و دماوند هر کدام پنج، پاکدشت چهار، ملارد، پردیس، پیشوا و قدس هر کدام دو نفر و فیروزکوه یک نفر از جمع برترین‌ها سهم داشتند. در بین استان‌ها خراسان رضوی سال گذشته با ۴۷۷ نفر و حدود ۱۰ درصد جایگاه دوم را داشته است. به فاصله کمی بعد از آن هم اصفهان با ۴۴۴ نفر و ۹ درصد در جایگاه سوم ایستاده و پس از آن مازندران با ۲۳۰ نفر، فارس با ۲۲۱ نفر و البرز با ۱۶۸ نفر قرار دارند. البته اگر وضعیت شهرها را مدنظر قرار دهیم شهر اصفهان با ۲۸۴ نفر، مشهد با ۲۶۸ نفر، کرج با ۱۴۰ نفر، شیراز با ۱۳۴ نفر و تبریز با ۱۳۴ نفر شهرهایی هستند که میزان تعداد بیشتری از پنج هزار نفر نخست کنکور بوده‌اند. از حیث کمی، ایلام آخرین استان جدول رتبه برترهاست و از بین حدود پنج هزار نفر فقط ۱۱۲ اهل این استان بودند. هرمزگانی‌ها با ۲۵ نفر و سیستان و بلوچستان و سمنان هر کدام با ۳۰ نفر و کهگیلویه و بویراحمد با ۳۲ نفر پیش از ایلام قرار می‌گیرند. اختلاف بین تهران با استان‌هایی نظیر خراسان رضوی و اصفهان و این استان‌ها تا قعر جدولی‌ها بیش از هر چیز مساله عدالت آموزشی و توزیع فرصت‌ها و امکانات را در وضعیت نامطلوبی نشان

می‌دهد. اگرچه پیش‌تر بر مبنای آمار مربوط به کنکور ۱۴۰۲ نوشتیم که به نظر می‌رسد اعمال سوابق تحصیلی در کنکور ۱۴۰۲ باعث شده تا سهم ۱۷ استان و شهر کشور از کسب رتبه‌های برتر متعادل شود؛ سهم مناطقی مانند شهر تهران که پیش‌تر در رسیدن به رتبه‌های زیر سه هزار سهم قابل توجهی بود؛ کاهش و در مقابل سهم دانش‌آموزان سیستان و بلوچستانی افزایش پیدا کرده است.

پزشکی؛ انتخاب ۲۰ درصد رتبه برترها

پیش‌تر گفتیم که رتبه‌های زیر هزار پنج گروه آموزشی ۱۲۴ رشته را مدنظر قرار دادند. اما سهم پزشکی با اختلاف از بقیه رشته‌ها بیشتر است، به شکلی ۲۰ درصد رتبه برترهای شرکت‌کننده در آزمون تجربی، زبان و هنر دانشجویی این رشته شدند. به جز پزشکی، مهندسی کامپیوتر، حقوق، مهندسی برق، دندانپزشکی، مهندسی مکانیک، ارتباط تصویری، روانشناسی، علوم کامپیوتر و طراحی صنعتی ۱۰ رشته پرطرفدار رتبه‌های برتر هستند. با در نظر سهم ۹ درصدی مهندسی کامپیوتر، ۸ درصدی حقوق، ۷ درصدی مهندسی برق و ۶ درصدی دندانپزشکی می‌توان گفت نیمی از یک، دو و سه رتبه‌های کنکور در این پنج رشته تحصیل می‌کنند.

دانشگاه تهران؛ انتخاب اول رتبه برترها

۱۷۵ دانشگاه با سبک و سیاق متفاوت اعم از دولتی و غیردولتی

میزبان نفرت برتر کنکور شدند. البته در این بین دانشگاه تهران با ۷۷۵ نفر، یعنی حدود ۱۶ درصد کل نفرت بیشترین سهم را داراست. صنعتی شریف که بیشتر پذیرای دانشجویان رشته‌های فنی و مهندسی است ۵۲۸ نفر را پذیرش کرده که حدود ۱۰ درصد از مجموع نفرت را شامل می‌شود. دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه شهید بهشتی که بیشتر انتخاب علاقه‌مندان به رشته‌های علوم انسانی است و دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به ترتیب با جذب ۴۱۲، ۲۵۸ و ۲۲۸ نفر، پنج دانشگاه نخست از حیث بیشترین تعداد برترین‌ها هستند. البته در کنار آنها باید دانشگاه فرهنگیان را هم در نظر گرفت که به صورت غیرمتمرکز در پردیس‌های مختلفی دانشجویان دارد اما در کل ۳۷۹ بار انتخاب شده است که نشان می‌دهد هدف حدود هشت درصد رتبه‌های برتر بوده است. دانشگاه هنر تهران، صنعتی امیرکبیر، علوم پزشکی ایران و الزهرا هم در رتبه‌های پایین‌تر قرار می‌گیرند. اما دهمین دانشگاه در جذب رتبه‌های برتر یک دانشگاه غیرانتفاعی است. دانشگاه غیرانتفاعی سوره ۱۳۶ نفر از رتبه‌های برتر را جذب کرده که بیشتر مشتاق تحصیل در رشته‌های هنر هستند.

در بین دانشگاه‌های علوم پزشکی پس از تهران شهید بهشتی و ایران، علوم پزشکی مشهد، شیراز، اصفهان مقاصد برتر گروه علوم تجربی را تشکیل می‌دهند. در بین مراکز آموزش عالی انتخاب دانشکده فنی و حرفه‌ای دختران

انتخاب شریف حتی به قیمت آزاد!

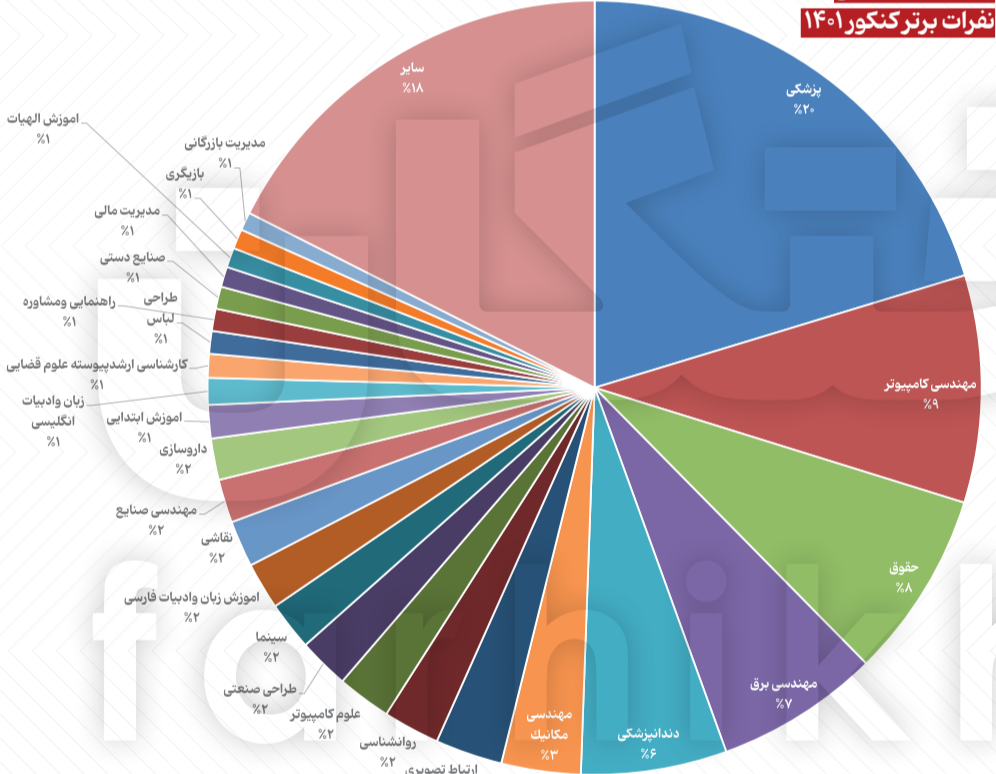
عمده نفرت برتر کنکور در دوره روزانه مشغول هستند اما در بین آنها موارد جالبی هم به چشم می‌خورد. ۲۴ نفر از کنکوری‌های برتر تجربی الان در دانشگاه آزاد اسلامی مشغول به تحصیل هستند. با ۲۰ رتبه برتر کنکور ریاضی که برای تحصیل در دانشگاه شریف و امیرکبیر، دانشجویی پردیس خودگردان این دو دانشگاه شدند. در بین نفرت برتر ۱۰۷ نفر هم در دوره‌های شبانه مشغول به تحصیل شدند. ۱۵۷ نفر هم سراغ دانشگاه‌های غیرانتفاعی رفتند که اغلب در «سوره» دوران دانشجویی خود را پشت سرمی‌گذارند. دو رتبه برتر کنکور هنر هم پیام نور را برای تحصیل انتخاب کردند و یک نفر از کنکوری‌های برتر زبان ترجیح داده تا مجازی تحصیل کند.

۷۰ درصد رتبه برترها به تهران می‌روند

بیش از سه هزار و ۳۰۰ نفر از جمع رتبه‌های زیر هزار کنکور، یعنی حدود ۷۰ درصد - یکی از دانشگاه‌های تهران را برای تحصیل انتخاب کردند. اصفهان با ۲۲۷ نفر و مشهد با ۱۸۹ نفر شهرهای بعدی این فهرست هستند. شیراز، کرج، تبریز، رشت، یزد، بابل و قم هم اگرچه با تعداد کمتری اما در این لیست حضور دارند.

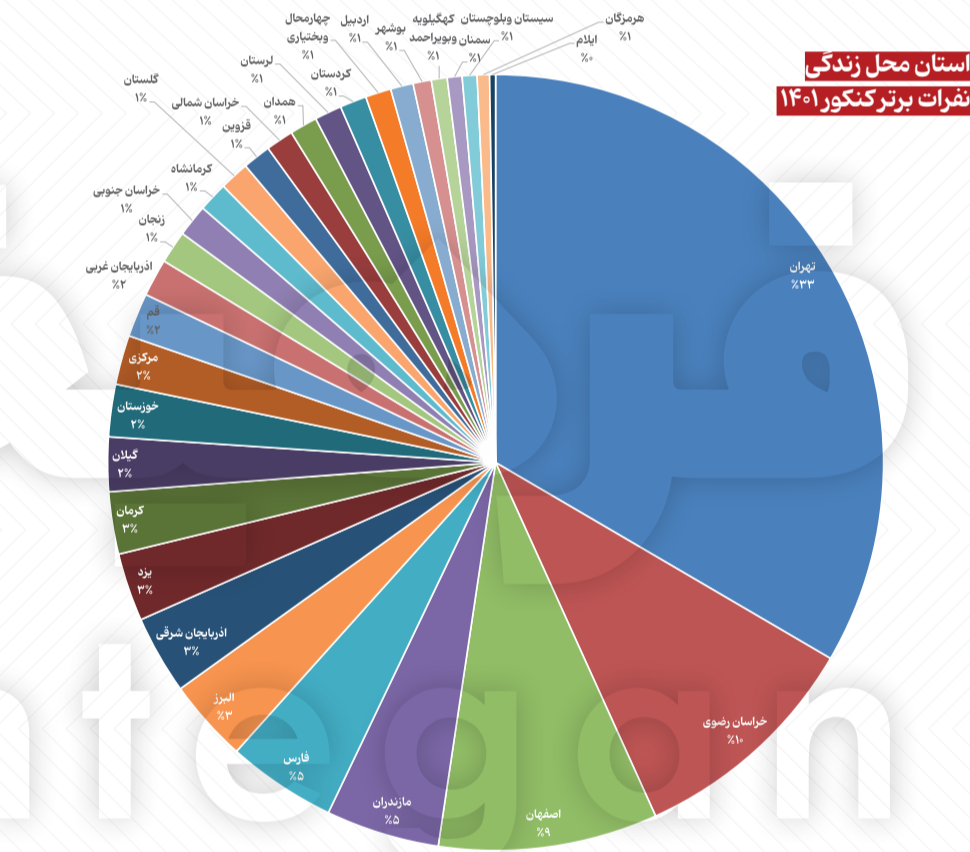
رشته‌های انتخابی

نفرت برتر کنکور ۱۴۰۱

استان محل زندگی

نفرت برتر کنکور ۱۴۰۱

رتبه برترهای هنر و زبان چگونه

انتخاب رشته می‌کنند؟

جز نفر نخست کنکور زبان، بقیه رتبه‌های تک‌رقمی این گروه ترجیح دادند در رشته‌های گروه دیگری تحصیل کنند. البته همین نگاه تقریباً در بین رتبه‌های دو و سه رقمی کنکور وجود دارد؛ به شکلی که حدود نیمی از آنها رشته‌های گروه تجربی را برگزیدند و کمتر از ۱۰۰ نفر انتخابی از بین رشته‌های گروه زبان داشتند. داوطلبان کنکور هنر اما اغلب در همان گروه مشغول به تحصیل می‌شوند؛ این رتبه‌ها از ۸۹ درصدی انتخاب‌هایشان از بین رشته‌های گروه هنر فهمید. در بین هنری‌ها ارتباط تصویری بیشترین تعداد انتخاب را به خود اختصاص داده و حدود ۱۴ درصد از رتبه‌های زیر هزار این گروه آن را انتخاب کردند. بعد از آن هم طراحی صنعتی، سینما و نقاشی هر کدام ۱۰ درصد از داوطلبان برتر را جذب کردند. طراحی لباس، صنایع دستی، بازیگری، نوازندگی موسیقی ایرانی، نوازندگی موسیقی جهانی و گرافیک به ترتیب لیست ۱۰ انتخاب نخست گروه را هنر را تکمیل می‌کنند. در بین ۱۰ نفر نخست سال گذشته این گروه ۲ نفر جذب نقاشی شدند و مابقی در رشته‌های طراحی صنعتی، بازیگری، ارتباط تصویری، آهنگسازی، نوازندگی موسیقی جهانی، ادبیات نمایشی، سینما و طراحی لباس تحصیل می‌کنند. دانشگاه‌های هنر تهران و تهران و انتخاب‌های آنها از حیث دانشگاه بوده است. در مجموع دانشگاه هنر میزبان حدود ۲۰ درصد رتبه برترهای کنکور هنر شده و بعد از آن هم دانشگاه غیرانتفاعی سوره حدود ۱۴ درصد و دانشگاه تهران حدود ۱۳ درصد آنها را جذب کرده‌اند. دانشگاه الزهرا، دانشگاه هنر اصفهان، دانشکده فنی و حرفه‌ای دختران دکترشربعی، دانشگاه گیلان، دانشگاه علم و صنعت، دانشگاه صداوسیما مقاصد بعدی رتبه‌های برتر کنکور هنر بودند.

۶۲ درصد نفرت برتر ریاضی

کامپیوتر و برق انتخاب کردند

علاوه بر هزار نفر نخست کنکور ریاضی حدود ۳۰۰ نفر از برترین‌های کنکور زبان و هنر هم از بین رشته‌های ریاضی انتخاب رشته کردند. انتخاب آنها ۳۶ درصد آنها هم مهندسی کامپیوتر بوده و بعد از آن هم مهندسی برق مقصد ۲۶ درصد دیگر بوده است، یعنی در مجموع ۶۲ درصد از نفرت برتر کنکور که به ریاضی علاقه داشتند در همین دو رشته مشغول به تحصیل شدند. مهندسی مکانیک، علوم کامپیوتر، مهندسی صنایع، مهندسی عمران، مهندسی معماری، فیزیک، مهندسی شیمی و ریاضیات و کاربرد‌ها ۱۰ رشته پرمخاطب این گروه هستند، هرچند هرچه به آخر نزدیک می‌شود تراکم تعداد نفرت هم کم می‌شود. در بین ۱۰ نفر نخست هشت نفر مهندسی کامپیوتر و دو نفر به مهندسی برق رفتند. این اعداد در مقیاس ۱۰۰ نفر نخست، به ترتیب ۷۹ و ۱۶ هستند. در کنار اینها هم مهندسی صنایع دو نفر، مهندسی مکانیک دو نفر و فیزیک انتخاب یک نفر بوده است. از حیث آماری در بین دانشگاه‌ها، شریف حرف اول را در گروه ریاضی می‌زند و ۴۲ درصد نفرت برتر این دانشگاه را انتخاب کردند. ۲۴ درصد دیگر دانشگاه تهران به عنوان دانشگاه دوره کارشناسی در نظر گرفتند، ۱۳ درصد دیگر هم به امیرکبیر رفتند. دانشگاه‌های علم و صنعت، شهید بهشتی و خواجه نصیرالدین طوسی، صنعتی اصفهان و فردوسی مشهد انتخاب‌های بعدی نفرت برتر در گروه ریاضی بوده است.

۶۸ درصد قبولی‌های تجربی

پزشکی می‌خوانند

۱۴۲۰ نفر از رتبه‌های زیر هزار کنکور سال گذشته در گروه تجربی قبول شدند که پزشکی انتخاب حدود ۶۸ درصد آنها بوده است. در بین ۱۰ نفر نخست کنکور تجربی جز یک نفر مابقی پزشکی را انتخاب کردند. در بین ۱۰۰ نفر اول هم ۷۶ نفر سراغ پزشکی رفتند، ۱۹ نفر هم دندانپزشکی، همین ترکیب در فضای کلی برترین‌های تجربی حاکم است؛ بعد از پزشکی و دندانپزشکی، داروسازی، دکتری پیوسته بیوتکنولوژی، پرستاری و دکترای عمومی دامپزشکی انتخاب‌های بعدی آنها بودند. از حیث دانشگاه‌ها هم پس علوم پزشکی تهران که انتخاب ۲۹ درصد پذیرفته‌شدگان بوده، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در رتبه بعدی قرار می‌گیرد و انتخاب حدود ۱۶ درصد افراد بوده است. علوم پزشکی ایران، علوم پزشکی مشهد، علوم پزشکی شیراز، علوم پزشکی اصفهان و علوم پزشکی تبریز دانشگاه‌های بعدی این لیست محسوب می‌شوند.